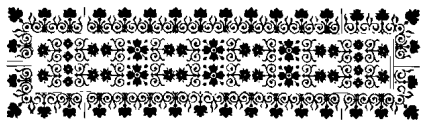

կաղապար պատրաստելու այս եղանակն այժմ բոլորովին խափանուած է՝ գաճի տեղ թուղթ գործածելով, որ դիւրին եւ անշտանգ է։ Գիւմայեցիուն թղթայ թերթ մը կը տարածուի, զոր կ'օծեն շոհէ եւ սկսեալաճէ զանգեալ հեղուկով մը, ետքը վրան մետաքսախառն թուղթ կը փակցուի եւ նոյն հեղուկով նորէն կ'օծուի. այս եղանակաւ 6—8 թերթ իրարու փակցընելէն ետքը խոնաւ եւ փափուկ կողմը շարուածքին վրայ կը զետեղուի եւ մամլով մը թեթեւ կը ճնշուի, որով մամլոյ շարուածքին երեսը թղթոյն վրայ կը դրոշմուի։ Այս գործը կատարելէն վերջը երկաթեայ ջերմ տախտակով ճնշարանին մէջ կը դրուի եւ կամ պարզապէս ճնշարկի տախտակով մը շորջընելու ծածկուած տեղը կը տարուի։ Քառորդուան մը մէջ կը շորջայ այս նուրբ եւ դիւրամեք խաւաքարտեայ մայր կաղապարը, որուն վրայ ճշգրի եւ վայելելութեամբ դրոշմուած կը տեսնուին նշանագրերը։ Այն մայր կաղապարին վրայէն մէկ քանի վայրկեանի մէջ շատ մը օրինակներ կը ձուլուին, որոց թուոյն համեմատալ ապագրութիւնը կ'ըլլայ։ Թղթեայ հաստատապութեան գլխաւոր օգուտն յայնմ է՝ որ կաղապարը դիւրաւ կը ծօր, որուն վրայէն գլաններու համեմատ դիւրամեք հաստատաւորապէս տախտակներ դիւրութեամբ կը ձուլուին, մինչդեռ եթէ ուզէինք նոյն գործը կաղապարայ կաղապարով կատարել այնպէս ինչպէս որ պահանջէ գլաններու կորութիւնը, յայտնի է թէ կաղապարն իսկոյն կը խորտակէր։ Այսպիսի կոր տախտակներ ձուլելու համար թղթեայ մայր կաղապարը փորոգ գլանի մը մէջ այնպէս կը զետեղուի որ գլանին ներսին կոր կողմերն լաւ շօշափէ. այս գլանին եւ կաղապարին մէջ ուրիշ փոքր գլան մը մուծուելով յառաջ կու գայ դատարկ միջոց մը, որուն մէջ հալած կապարը կը լեցընեն եւ կը ձուլեն։ Յառաջագոյն եթէ յոյս կար որ գործ մը նորէն կարենայ սպուլիլ՝ շարուածքն ամբողջապէս կը պահուի՝ որպէս զի նոյն գործոյն ապագրութեան գործածել կարենային։ Բայց որովհետեւ շարուածոյն նշանագրերն ուրիշ բանի չէին կրնար գործածուիլ՝ ասով նշանաւոր դրամագլուխ մըն ալ մեռեալ կը մնար։ Մինչդեռ այժմ շարուածքի վրայէն կապարի նուազ քանակութեամբ հաստատաւորապէս տախտակներ կը պատրաստուին, որով գրուածք մը կը բազմացընեն ըստ կամը՝ ազատ մնալով երկրորդ անգամ շարելու եւ սրբագրելու աշխատութենէն. եւ եթէ դիպուածով տախտակ մը մնասուի, կրնայ նոր պատատիկ մը վրան աւելցուիլ։

Մեր այս նկարագրութենէն՝ զոր համառու ընելու փոյժ տարինք՝ որչափ կարելի էր, յայտնապէս կը տեսնուի թէ որպիսի հսկայաբայլ յառադգրութիւն ըրած է ապագրական մամլոյ՝ ապագրութիւնըն երաք եւ գեղեցկապէս բազմացընելով։ Ջանազան երկիւրներու մէջ կայ գտիւնելու եւ կատարելագործողներու երկայն շարք մը, որոնք ապագրութեան արուեստն իւր պատրանտ կատարեալ վիճակին բարձրացուցին եւ աւելի եւս բարձրացընելու կ'աշխատին անդադար։ Բայց առաջին եւ արդիւնաւոր գտիւն է եւ կը մնայ միշտ նոթենիակեր, վառ զի նոր տրուեստ մը հնարել աւելի բարձր է՝ քան թէ նոյնը տակաւ զարգացընել։

4. Թ. ԹՈՒՆԻՆԻՍԻԱՆ

ՍՈՒՆԻՆԻՍԻԱՆ

ՆՈՒՆԻՆԻՍԻԱՆ

Նոր հայերէն գիտ մը։

Academy ուսումնաթիւթը կը ծանուցանէ թէ Պոստան մատենագրարանն մօտեւ հետաքրքրական հայերէն ձեռագիր մը ձեռք բերած է, որ է Ոսկերեանի Մեկնութիւն Եփեսոսացոց թղթոյն։ Ձեռագիրը չորեքդէ մագաղաթի վրայ գրուած, ամբողջ 200 թերթ է 200 գրուած սիւն՝ իւրաքանչիւր մէկ էջի վրայ, Գրուածքն է երկամագիր թէ կամ Թ գարու. (իսկ բուն թարգմանութիւնը Ե գարուն է)։ Ձեռագիրն մօտ օրերու Յփրիսէն բերուած է, եւ Պոստան մատենագրարանէն գնուեցաւ 25 անգղիական սոկոյ։

Ստորոգրութեայ թեւատուն մը։

Ի Ձերակայ ընկերութիւն մը կազմուելով՝ ահագին կարուածներ գնուեցան, 150 ոտք խորութեամբ ստորերկրայ թէւատուն մը կանգնելու։ Անոյժ շինութեան յատակագիծն այժմեան սովորական թէւատաններէն բոլորովին տարբեր է։ Թատերազարդեղ շարժական են եւ կրնան դառնալ, մինչդեռ հասարակութիւնը շարժական զգուշոր ամբառնաւեց վրայ կը բազմի։ Սոյն այս ամբառնաւեցը այցելուն ստորերկրայ թէւատունը կ'իջնայ։ Այս ստորերկրայ ծամբարգութեան մէջ հինգ կայարաններու կը հանդիպի եւ 33×28 ոտք շրջապատով տեսարաններու, ուր այցելուին այլեւայլ համապատկերներ (Panorama) կը ներկայացուին։ Այս շարժական ամբառնաւեցը 35 ոտք շրջապատուն է եւ իբր 150 հոգի կրնայ ընդունել։

ՏՆՏԵՍՈՎԿԱՆ

ի՞նչ խառնածքին դեմ դիտրին միջոց վն:

Մանուկ է թե իժեռն ամենն աւելի ամառառան ժամանակ զմարդ իր խառնածնէն. այս խառնածնէն քին դէմ հնարած է գերմանացի մը միջոց մը, զոր եւ անձի մը վրայ փորձելով՝ լեռնէ լավագոյն եանն ականառան եղած է: Երբ մէկը զգայ, որ իժեռ գինը խառնած է, խառնածքին վրայ ծխախոտ զննելով՝ լավով մը կապելու է: Սոյն այս միջոցն մեծ օգուտ կը մատուցանէ մինչեւ բժշկին գալը:

Մուգի խնամքը:

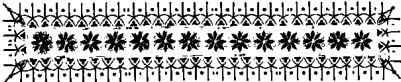
Սաղը լաւ խնամելու համար ամէն երկու շաբաթ մէկ մը զվնայ մարմին վրայ հաւելի զննելու քննելու եւ յետոյ տաք ածառաւորով լուանալու է: Իսկ բուն գլխաւոր միջոցն է մազը զուտ տաք ջրոյ մէջ թռնալ: Ջեռուցեալ լավ երովաղէկ շորքնեղէն ետեւ՝ սանտրելու եւ դարեւալ զգուշութեամբ շորքնեղելու է: Բայ տառի ամէն օր իրիկունը զվնայ մարմին վրայ թէյի կէս զգալով գինւոյ բարկ ոգի, նոյն քանակութեամբ նաեւ տղենոյ իւր թափելու եւ մատով քսելու է: Բնականաբար մազերու համար խաղանակ պէտք չէ գործածել, այլ միայն սանտր. որովհետեւ խղանակը շատ անգամ մազն արմատաւոր կը հանէ:

ՄԱՆՐԱԼՈՒԹԻՒՆ

Դոնտոն:

Վիճակագրութիւն մը հետաքրքրական մանրամասնութիւններ կը հաղորդէ այս հսկայական մայրաքաղաքին վրայ: Դոնտոն 48 կամուրջ ունի Թայմիլ վրայ, 76 թէւարներ, 2200 թ զիմատարական եւ հեռագրական պաշտօնատեղիք, ուր 15-000 հոգի կը զբաղին: Դոնտոն ունի 547.410 տուն, 1450 եկեղեցի, 2100 հիւանդանոց եւ այլ բարերարական հիմնարկութիւնք, 7600 դարեւրատունք, 1800 սրճարանք, 570 հիւրանոցք, 3100 փուռ եւ 326.000 ծառայ ու աղախին: Տարեկ տարի Դոնտոնի մէջ կը գործածուին 2,200.000 պարկ սիւնը, 260.000 խող, 450.000 եղն, 1,600.000 արջուռ, 8,500.000 երէ եւ թռչուն, 220,000.000 ձուկ, 510,000.000 ուսուս: — Դոնտոնի ունի 19.000 հրապարակական կառք, եւ 1500 հանրակառք:

Դոնտոնի մէջ աւելի շատ Սկոթլանդի կայ քան յուրիսպուրի, աւելի իւրաքանչեք քան ի Տուպլին, աւելի կաթնաղիկայ քան ի Լոնդոն, եւ աւելի Լոնդոն քան արքայ Պաղատին: Քաղաքն 1066ին Յ. Բ. հաղթեւ 40.000 բնակիչ ունէր, 1700ին արդէն 700.000, 1800ին հասած էր 900.000, իսկ այնչեալ տարի էր 4,425.000, որ մինչեւ 1900 տարին անշուշտ 5 միլիոնը պիտի աւելնի:

ՎԵՐԱԳՐԱՆԵՐ ՏԵՍԻՍԵՐԵՐ

Միննաւ, 25 Օգոստոս, 1892:

Գերմանիոյ կայսեր ամուսնյա մէջ Անգղիա բրած այցելութիւնն այս անգամ այնչափ աղմուկ հանեց եւ լրագրաց երկայն խորհրդածութեանց առիթ չեղաւ քաղաքագիտական տեսակիւ: Կայսեր Անգղիայէն դառնալուն երեք նշանաւոր ինտիլիներ որոշուեցան. նախ Պրիւլին մէջ 1898ին համաշխարհային ցուցանակէս կազմելու ծրագիրը, որուն շատերը կողմն չէին, վերջնականապէս թող տրուեցաւ: Բրուսիոյ ներքին գործոց պաշտօնեան Հերֆուրթ հրաժարեցաւ եւ անոր տեղը դրոնցաւ Էլենպէրը, եւ երրորդ՝ այն շատ անգամ կրկնուած լուրերը թէ գերմանական քանակին մէջ շատ ծանրակշիռ փոփոխութիւնք պիտի ըլլան՝ զինուորաց ծառայութեան տարին 2 տարւոյ իջեցնելով՝ քայքայ տարաւոր քանակին թիւը զգալապէս աճեցնելով, սուտ հանուեցան նոյն իսկ կայսեր կողմանէ ծառասացութեան մը մէջ:

Անգղիոյ մէջ պաշտօնարանի փոփոխութիւնն որ ընտրութեանց ելից պատճառաւ անհրաժեշտ եղած էր, արդեամբք կատարուեցաւ: Սալիզպուրիի պաշտօնարանն իրատեսութեանց կողմանէ 40 ծայնից առականութեամբ դուրկանաց բուէ առնելով, ստիպուեցաւ ամուսնյա 12ին հրաժարականը տալ, որ եւ ընդունուեցաւ: Նոր պաշտօնարանը կազմեց Կլատսթոն, որուն պաշտօնարանին մէջ մնաց Լորտ Ռոզպէրի իրրեւ Լըտաքին գործոց պաշտօնեայ, եւ այս նշան կը համարուի որ նոր պաշտօնարանին քաղաքագիտութիւնը նկատմամբ Երեց Դաշնակցութեան մեծ փոփոխութիւն պիտի չէրէ:

Եունտի եւ Նորուեգիոյ մէջ ծագած գծտութիւնն ու ինտիլն առ այժմ խաղաղութեամբ վնցաւ: Երկար ինտիլներէ եւ քանակցութիւններէ ետքը՝ նորուեգեան նախաճակրդ կողմնակցութիւնն ալ հաւ-